

BOUWEN MET BAKSTEEN

KRACHTLIJNEN, KLEUREN EN RITME

Krachtlijnen, kleuren en ritme.....	1
Rusthuis in Sint-Jans-Molenbeek	
Archi 2000	2
Sociale woningen in Lier	
META architectuurbureau.....	4
Showroom en kantoren voor een steenbakkerij	
TARCH	6
Sociale koopwoningen in Oostende	
ampe.trybou architecten	8
Binnenlandse architectuur.....	10
Woningen in Petit-Han	
Samuel Noirhomme	
Buitenlandse architectuur.....	12
Appartementsgebouw "Old Ford Road" in Londen	
pH+ Architects	
Techniek.....	14
Productnormen en classificatie van baksteen door de jaren	
Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten	

BOUWEN MET BAKSTEEN is het driemaandelijks tijdschrift van de Belgische Baksteenfederatie. Voor meer informatie, aarzel niet ons te contacteren.

ABONNEMENT EN REDACTIE Laurie Dufourni

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Kristin Aerts

www.baksteen.be • info@baksteen.be

ADRES Kartuizersstraat 19 bus 19 • 1000 Brussel

TEL. 02 511 25 81

REALISATIE L.capitan

**INDIEN NOG NIET GEBEURD, BEZORG ONS UW
EMAIL-ADRES OM DE DIGITALE VERSIE VAN
BOUWEN MET BAKSTEEN TE ONTVANGEN.**

Volg ons op sociale media:

www.facebook.com/baksteenbrique

www.instagram.com/baksteenbrique

www.pinterest.com/baksteenbrique

www.linkedin.com/company/baksteenbrique

KRACHTLIJNEN, KLEUREN EN RITME

Het is met dit nummer dat we ons jubileumjaar van het 50-jarig bestaan van het tijdschrift 'Bouwen met Baksteen' afsluiten. Wij hopen dat onze edities troostende lectuur gevormd hebben tijdens dit uitzonderlijk zware jaar 2020.

In het laatste nummer van dit jaar tonen wij u projecten waarin uitgesproken krachtlijnen, kleuren en ritme

karakter geven aan baksteenarchitectuur. Sterke en duurzame projecten die de stormen van het leven doorstaan...

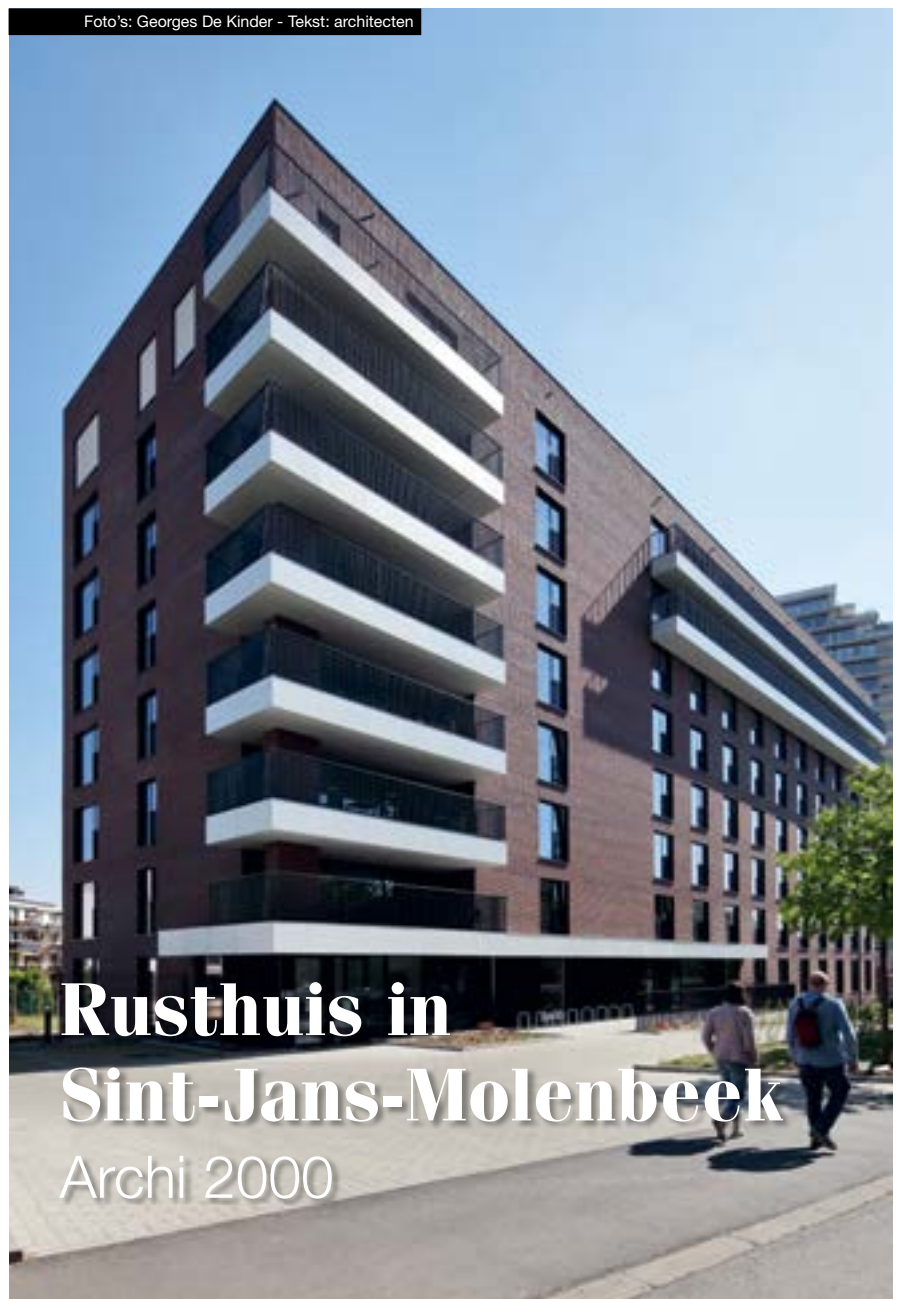
Wij wensen u alvast mooie eindejaarsfeesten en een nieuw jaar 2021 onder een beter gesternte.

De bouw van dit nieuw rusthuis met gespecialiseerde zorg in Sint-Jans-Molenbeek, omvat 117 individuele kamers alsook comfortabele en heldere assistentiewoningen. De residentie is ingeplant op de hoek van de Louis Mettwielaan en de Condorlaan. Aan de straatzijde vormt het gebouw een compact volume in gevelsteen met 8 bovengrondse verdiepingen die een afwisseling van open en gesloten delen vertonen.

In de gevel wordt leven gebracht door terugspringende elementen en luifels, die de openbare of gemeenschappelijke delen benadrukken. De balkons accentueren de bovenste twee verdiepingen. Lichte variaties in de uitvoering van het metselwerk brengen een discrete afwisseling in het uitzicht van het ontwerp.

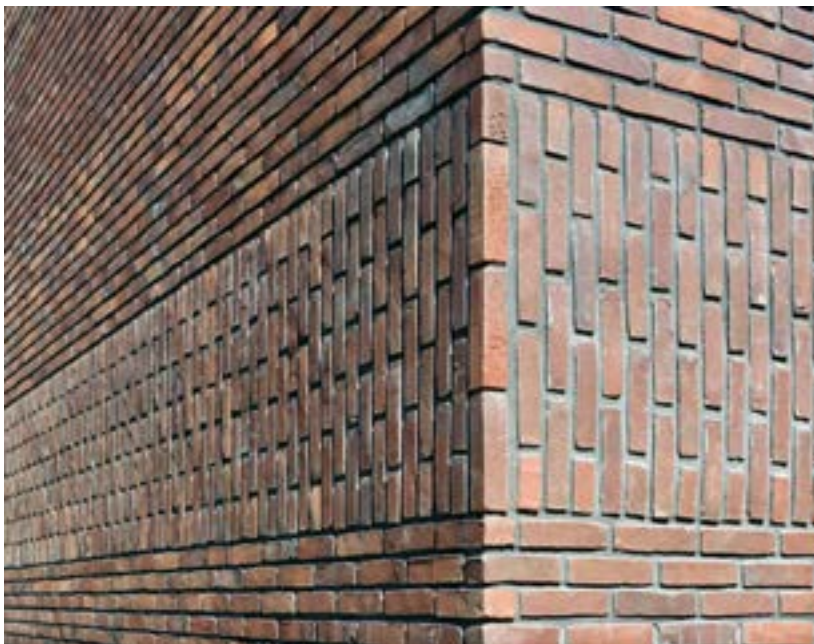
Het gelijkvloers en de eerste kelderverdieping worden voornamelijk ingevuld door het onthaal en de administratieve functies. De rusthuiskamers worden ingericht vanop het gelijkvloers tot op de vijfde verdieping. De assistentiewoningen bevinden zich op de zesde en de zevende verdieping en hebben ook een afzonderlijke toegang. Elke wooneenheid beschikt over een eigen badkamer met douche aangepast voor gebruik door mindervaliden. Zowel de kamers als de assistentiewoningen zijn aangesloten op het systeem voor afstandstoezicht (oproep verpleegster) van het rusthuis.

Sommige kamers zijn westelijk georiënteerd en hebben uitzicht op de met bomen aangeplante Louis Mettwielaan met zijn stedelijke drukte, maar ook op de groene omgeving van het Scheutbos.

Rusthuis in Sint-Jans-Molenbeek

Archi 2000

Andere kamers zijn oostelijk georiënteerd en hebben zicht op een residentiele wijk met een eerder rustgevend karakter.

Op elke verdieping zijn er gemeenschappelijke ruimtes voorzien, waarvan de belangrijkste, het "Grand Café" is. Deze ruimte is niet alleen toegankelijk voor de bewoners van het rusthuis maar ook voor de inwoners van de wijk en vormt het bruisend hart van de residentie. Deze gemeenschappelijke ruimtes, die een sociale en recreatieve functie hebben, zijn uitgerust met ruime terrassen. Op het gelijkvloers bevinden zich ook een kapsalon en op het lager gelegen gedeelte van het gelijkvloers, een kinesitherapieruimte met uitzicht op de tuinen. Het rusthuis beschikt tevens over een grote aangelegde tuin. De residentie streeft naar openheid en verbinding met de buurt en de omgeving waarin ze is ingeplant.

www.archi2000.be

Sociale woningen in Lier

META architectuurbureau

Net buiten de stadskern van Lier heeft META architectuurbureau in opdracht van de Lierse Maatschappij voor Huisvesting 60 woningen gerealiseerd waarvan 3 autonome gebouwen met 33 appartementen, 13 geschakelde woningen en 14 rijwoningen.

Bij het ontwerp van de sociale woningen Bogerse Velden legt META de nadruk op de open ruimte. Het bureau breidt de ruimte voorzien voor het speeln netwerk in het gevraagde programma uit en creëert een overzichtelijk gebied dat de nadruk op fietser en voetganger legt. Door het integreren van extra groen in het programma wordt bovendien de groene gordel van grotere en kleinere groenzones rondom de site voltooid. De gevels van de 60 woningen bakenen de open ruimte verder af.

De 3 appartementsgebouwen tonen zich als autonome volumes. Het programma voorziet voor elk identiek gebouw 11 appartementen en een gemeenschappelijke semi-ondergrondse garage voor 11 wagens en 35 fietsen. De gelijkvloerse verdieping wordt een halve verdieping verhoogd. Dit biedt een aantal voordelen.

Naast de appartementen heeft META 13 geschakelde woningen ontworpen. Ze hebben het voordeel dat ze een vlakke gevelrij onderbreken. Door het schakelen konden er voldoende woningen gebouwd worden en werd het mogelijk om de woningen een bredere

woonkamer te geven. Bovendien liggen de ramen in de leefruimte diagonaal tegenover elkaar en brengen dus veel daglicht binnen. De woonkamers grenzen telkens aan een buitenruimte: vooraan aan een ommuurde buitenruimte, achteraan aan de tuin. Dit alles draagt bij aan de hoge woonkwaliteit.

Ten slotte bevat het project ook nog 14 rijwoningen waarbij de gelijkvloerse en eerste verdieping telkens identiek zijn. Op de tweede verdieping is een minder diep volume voorzien dat zich ofwel aan de straatkant of aan de tuinkant bevindt. Voor de compactere woningen is de tweede verdieping weggelaten. Het afwisselen van de verschillende soorten woningen brengt een aantrekkelijke volumetrie binnen de woningenrij.

Voor het hele project wordt ingezet op het hernemen van elementen: raamopeningen met vaste breedtes, identieke beton-elementen, kenmerkende terrassen, keuze van 3 baksteensoorten. Deze herhalingen zorgen voor een ritmiek in het straatbeeld, maken het duidelijk herkenbaar en tonen een collectieve identiteit. Bovendien verbindt het gebruik van andere, maar bijpassende kleurtinten en het terugschakelende ritme van de 13 woningen het volledige project tot een harmonieus geheel.

www.meta.be

Showroom en kantoren voor een steenbakkerij

TARCH

Een permanente conceptstore

Het showroomgebouw, dat deel uitmaakt van een architecturale compositie van volume en functies, is opgevat als een conceptstore, waarbij is vertrokken vanuit zijn functionaliteit. Van hieruit wordt de productie van gevelstenen en kleiklinkers aangestuurd en worden alle partijen begeleid die betrokken zijn bij projecten waarin deze producten gebruikt worden. Wie het gebouw aanschouwt, weet in één oogopslag wat het huisvest en wat men bij een bezoek kan verwachten.

De architecten plaatsten het product en het gamma dan ook centraal bij de uitwerking van het concept voor dit gebouw. Aansluitend hierbij onderzochten ze hun eigen verwachtingen wanneer zij een steenbakkerij bezoeken. Als resultaat van deze oefening werd het volledige gamma gevelstenen en kleiklinkers ingewerkt in het design, zowel binnen als buiten, zodat alle producten te bezichtigen zijn onder natuurlijk licht. Bijkomend pluspunt is dat de showroom hierdoor niet meer gebonden is aan kantoorruimten en personeelsbezetting.

Je betreedt het nieuwe gebouw via de incisie tussen de oude loodsen van de steenbakkerij en de nieuwe showroom, die als eyecatcher werkt en de identiteit van de gebruiker onmiddellijk prijsgeeft. Oud en nieuw worden gelinkt door een transparante schakel, waar de kantoren als ader fungeren binnen de steenbakkerij.

Een keramieken patchwork

Aangezien het volledige, uitgebreide gamma aan de binnen- en buitenkant in het bouwvolume zit ingebakken, was de grote uitdaging voor de architecten om deze integratie op een overzichtelijke en rustige manier uit te voeren. Finaal is er gekozen voor de pure, rechthoekige vorm van een baksteen of kleiklinker en een krachtige ritmiek om het gamma voor te stellen. Door deze eenvoud en de duidelijkheid van het dambordmotief slaagden de architecten erin om het concept helder en transparant te houden.

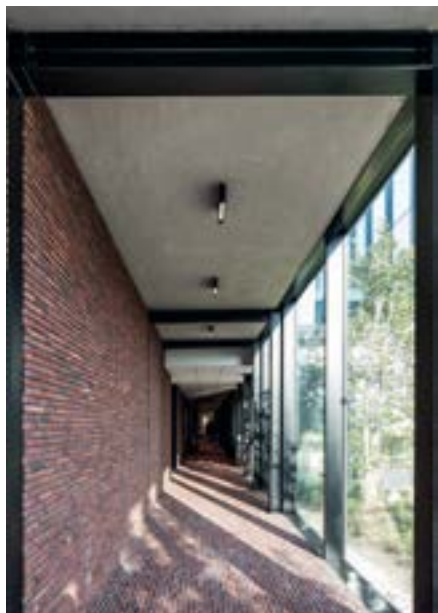
Logisch neergezet in zijn omgeving

De duidelijke ritmiek van het bouwvolume werd doorgetrokken in de omliggende buitenruimte, die vier belangrijke functies bevat: een toonpark, de ingang naar het gebouw, een parking en de druk bereden in- en uitrijlaan naar het achterliggende stockterrein. Direct naast het gebouw wordt de strakke ritmiek van de gevel horizontaal weerspiegeld in het toonpark. De glaspartijen zijn hier vervangen door grasperken en een variëteit aan kleurrijke speelse beplanting die het motief lichtjes breken en verzachten.

Architecturale landmark

De uitgebalanceerde, ritmische architectuur in combinatie met het samenspel van kleuren blijft op het netvlies gebrand van elke bezoeker of passant. Zowel het gebouw als de functionele ruimte errond zijn ontworpen met maximaal respect voor de omgeving.

www.tarch.be

Sociale koopwoningen in Oostende

ampe.trybou architecten

Dit cluster van zeven sociale koopwoningen laat een hoge densiteit toe met behoud van openheid en de kwaliteiten van grondgebonden driegewelwoningen. Er wordt zowel ingezet op een collectief totaalbeeld als op de individualiteit van elk van de zeven woningen.

De licht hellende daken in combinatie met een eenvoudige hanggoot in zink versterken de leesbaarheid van de verschillende woningen. De combinatie van witte en zwarte delen in het schrijnwerk versterken de herkenbaarheid van deze elementen en de verfijning van het geheel.

Voor het gevelmetselwerk werd gebruik gemaakt van verschillende uitvoeringen van lichte gevelstenen die zowel traditioneel als met dunmortel verwerkt werden. De toevoeging van een aantal abstracte kleurvlakken in het voegwerk (groen - blauw - geel) versterkt zowel de identiteit van het totaalproject als de eigenheid van elke woning.

Het geheel stelt zich bescheiden op. Afhankelijk van de oriëntatie en benadering van het project ontstaat een sterk wisselend beeld waarbij het uitgesproken karakter van het project duidelijk wordt.

www.ampetrybou.be

Woningen in Petit-Han

Samuel Noirhomme

We bevinden ons te midden van de Ourthevallei, in een gehucht dicht bij Durbuy. Het is hier dat de ware charme van de traditionele, landelijke architectuur van Petit-Han tot uiting komt.

De uitgesproken typologie van dit gehucht diende als uitgangspunt voor het ontwerp van dit woonproject. De oude gebouwen zijn eigenlijk smalle en lange fermettes met een bouwvorm tot één verdieping met zadeldak. Ze staan parallel met de weg en hebben alle een klein bijgebouw.

De architect Samuel Noirhomme heeft de codes herwerkt tot een versie waarin het moderne en het traditionele in een perfect uitgedachte dosering samengaan. De volumetrie en de materiaalkeuze zijn gebaseerd op de traditionele, plaatselijke architectuur, terwijl de grote openingen een hedendaagse look geven aan de woningen.

De woningen lijken allemaal wat op elkaar zonder echter identiek te zijn, waardoor ze elk een eigen identiteit uitstralen. Bovendien zijn ze ingeplant langs een “parcours” waarvan het begin en het einde zijn gemarkeerd door bijgebouwen in een ander materiaal, meer bepaald natuursteen.

De keuze van baksteen komt in deze uitvoering volledig tot zijn recht en vormt een duidelijke knipoog naar de traditionele architectuur waarop ze geïnspireerd is.

www.noirhomme.be

Appartementsgebouw “Old Ford Road” in Londen

pH+ Architects

Het woonproject “Old Ford Road” van pH+ Architects bestaat uit acht appartementen die uitkijken op het Victoria Park. Het vormt een herinterpretatie van de typische gebouwen aan de kades van het Hertford Union kanaal.

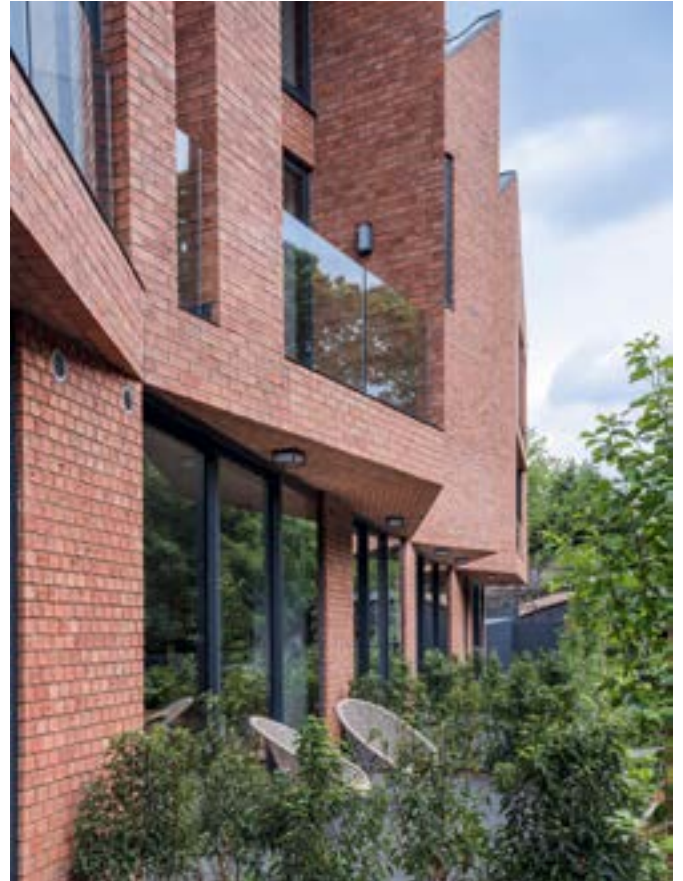
De schaal van dit drie verdiepingen tellende gebouw zorgt voor een perfecte harmonie met de omringende appartementsgebouwen en voor een doorlopende lijn langs het kanaal. De zeer specifieke vorm van de gevels weerspiegelt het ritme van de terrassen van de omringende gebouwen. De volumetrie en de grote openingen doen dan weer denken aan het industriële verleden van de site. De gevel met “plooiën” biedt gekaderde uitzichten op het kanaal en het Victoria Park.

De voorgevel daarentegen is geïnspireerd op het zeer strenge ritme van de ramen in de gebouwen van het beschermd gebied aan de overkant. De “geplooid” gevel creëert individuele, afgebakende ruimtes waarin

zich de ingang van elk gebouw bevindt. Dezelfde uitsnijding komt ook weer terug in de dakvorm, waardoor - zonder impact op de sculpturale vorm - grote ruimtes onder de dakhellingen konden worden ingericht. Elke woning biedt een uitzicht op het Hertford Union kanaal en het Victoria Park en beschikt over een buitenruimte: een terras voor de verdiepingen en privétuintjes voor de benedenverdieping. De groene inrichting van die tuinen draagt trouwens ook bij tot een grotere biodiversiteit langs het water.

Dit gebouw ligt op een complexe site die gekenmerkt wordt door zijn geschiedenis en de diversiteit van de omgeving. In de dynamische architectuur van dit ontwerp is een echte ereplaats voorbehouden voor het baksteenmetselwerk.

www.phplusarchitects.com

Productnormen en classificatie van baksteen door de jaren heen

In deze laatste uitgave van een jaar dat we vlug achter ons willen laten, duiken we nog even terug in de tijd alvorens we ons in de volgende jaargang terug zullen toeleggen op de meest actuele en nieuwe thema's.

Nu op Europees vlak het tot stand komen van Europese geharmoniseerde productnormen ter discussie staat binnen de Commissie in het kader van de herziening van de Bouwproductenverordening, nemen we U in deze laatste uitgave van het jubileumjaar van ons tijdschrift nog even mee op reis terug in de tijd en overlopen we de evolutie van de productnormen voor onze bakstenen. Meer bepaald staan we nog even stil bij de wijze van classificatie van de baksteen doorheen de verschillende opeenvolgende productnormen.

De eerste bakstenen die - duizend jaren geleden - gemaakt werden, waren uiteraard van het type "vol". Spoedig ontdekte men dat het soms voordelig kon zijn bakstenen te hebben die "hol" waren, doch zolang de stenen met de hand werden gemaakt, bleef dit een ijdele droom. Met de invoering van de strengpers (rond 1860) veranderde dit echter. Mits het aanbrengen van één of meerdere "doornen" in het mondstuk kon men perforaties in de stenen aanbrengen. Toch bleef de massieve baksteen - zonder gaten - tot ver in de twintigste eeuw de meest geproduceerde soort.

Begin van de twintigste eeuw kon men echter reeds "gewone" baksteen krijgen die niet "vol" was. Het ging om stenen met zeer grote, eenvoudige perforaties. Bij eenzelfde gewicht kon men de stenen ongeveer tweemaal zo groot maken, en de "uitvinders" van deze steen noemden hem "snelbouw" of "bativit" en meenden hiermee een product op de markt te hebben gebracht dat een grote toekomst tegemoet ging. Voor wat de Belgische markt betrof, vergisten ze zich schromelijk. Deze holle baksteen (gekenmerkt door een klein aantal grote gaten) is in dit land nooit populair geworden. Gebleven was wel de gewoonte om bij gewone strengpersbakstenen enkele (meestal 3) gaten aan te brengen. Na de Tweede wereldoorlog, toen men de stoommachines vervangen had door elektrische motoren, begon men echter ook de baksteen voor gewoon metselwerk zo zorgvuldig te perforeren als gevelsteen, en ontstond de "geperforeerde baksteen", die ook "snelbouw" genoemd wordt, doch die nog weinig of niets te maken had met de holle stenen van destijds.

Voor wat betreft de normen en voorschriften heeft men echter altijd enige moeite gehad met het klasseren van bakstenen op basis van deze configuraties.

Normen en dagelijks gebruik onderscheidden volgende hoofdsorten:

1. Volle baksteen

De **volle baksteen** werd beschreven in de NBN 118 : 1949 "Baksteen voor gewoon metselwerk". Werd als volle baksteen beschouwd, elke baksteen die minder dan 15% perforaties had. De volle baksteen kon dus werkelijk "vol" zijn, doch ook een klein aantal openingen bevatten, bijvoorbeeld drie ronde gaten.

2. Geperforeerde baksteen

De norm NBN 476 : 1962 "Holle en geperforeerde baksteen voor gewoon metselwerk" omschreef het als volgt. Bij bakstenen waarvan de perforaties tussen 15 en 40 % van het volume beslaan was hij "**geperforeerd**". De meest bekende formaten geperforeerde baksteen (290x140x90 en 290x140x140) worden in België veel verkocht onder de - niet genormaliseerde - benamingen "snelbouwblok" of "tralieblok". Tegenwoordig is er een evolutie naar grotere formaten.

3. Holle baksteen

Holle baksteen voor muren werd eveneens beschreven in de norm NBN 476 : 1962 "Holle en geperforeerde baksteen voor gewoon metselwerk". Als **holle baksteen** werd beschouwd elke baksteen die meer dan 40% perforaties had. In de holle baksteen zijn de perforaties meestal parallel aan het legvlak, in tegenstelling tot de geperforeerde baksteen waar ze loodrecht staan op het legvlak. De holle baksteen voor muren werd in ons land gebruikt voor niet dragend metselwerk. De afmetingen van de stenen zijn meestal vrij groot.

4. Gevelsteen

Het was moeilijk een definitie te geven van **gevelsteen**, temeer daar dit product niet genormaliseerd was tot in 1986. Men was over het algemeen geneigd om voor het onderscheid tussen gevelsteen en "gewone" steen esthetische criteria te hanteren, doch dit was zeer moeilijk omdat de tint van "zo egaal mogelijk" tot "geschakeerd" kon gaan, het oppervlak van "zeer glad" tot "zeer ruw" enz. In de praktijk kon men stellen dat elke baksteen die weersbestendig was, als "gevelsteen" kon beschouwd worden. Gevelsteen viel meestal in de categorie "volle steen" of "geperforeerde steen". Men kon dus voor toleranties, drukvastheid e.d. beroep doen op de normen NBN 118 en NBN 476.

Een volgende Belgische norm in de rij is de NBN B 24-001 : 1980 “Metselsteen - Terminologie” die de volgende definitie gaf: een volle metselsteen is een metselsteen met minder dan 20% perforaties. Een steen is “geperforeerd” als hij meer dan 20% perforaties heeft, en indien elke individuele perforatie kleiner is dan 6.5 cm² (het “vingergat” mag groter zijn). Voldoet de steen niet aan die voorwaarde dan is hij “hol”.

Vervolgens werd de norm NBN B 23-002 : 1986 “Gevelbaksteen” gepubliceerd. Deze norm maakte een onderscheid tussen “strengpersgevelsteen”, “in de mal gemaakte steen” en “geperste steen”. De categorie “in de mal gemaakte steen” werd dan nog eens onderverdeeld in “handvorm” en “vormbakperssteen”.

De norm NBN B 23-003 : 1991 “Baksteen voor niet-decoratief metselwerk” was vervolgens van toepassing op volle en geperforeerde bakstenen voor niet-decoratief metselwerk.

Een volgende grote stap was dan de evolutie naar Europese geharmoniseerde productnormen. De bakstenen veranderden niet, enkel de wijze waarop ze beschreven werden wel. De prestaties voor hun kenmerken kunnen sedert december 2004 in de hele Europese unie op dezelfde wijze bepaald en verklaard worden. Dat was een belangrijke evolutie als je bedenkt dat tot dan bijvoorbeeld de druksterkte in alle landen bepaald werd met nationale proefmethodes, met voor gevolg dat in verschillende landen voor eenzelfde steen een andere waarde bekomen werd. Met de Europese productnorm, wordt dezelfde proefnorm in de verschillende lidstaten gebruikt waardoor bouwmaterialen verhandeld kunnen worden met dezelfde technische taal.

De eerste versie van de Europese geharmoniseerde productnorm NBN EN 771-1 : 2003 “Specifications for masonry units - Part 1 : Clay masonry units” deelde de bakstenen in HD bakstenen en LD bakstenen. **LD (low density)-stenen** werden gedefinieerd als bakstenen met een bruto volumieke massa $\leq 1000 \text{ kg/m}^3$ voor gebruik in beschermd metselwerk terwijl als **HD (high density)-stenen** alle bakstenen voor gebruik in onbeschermd metselwerk alsmede de bakstenen met een bruto volumieke massa $> 1000 \text{ kg/m}^3$ voor gebruik in beschermd metselwerk beschouwd werden.

De huidige geldende versie van deze Europese geharmoniseerde productnorm is de NBN EN 771-1 : 2011 + A1 : 2015 waarbij de bakstenen onderverdeeld worden in **U (unprotected)-stenen** en **P (protected)-stenen**. Een U-steen is een metselbaksteen bedoeld voor gebruik in onbeschermd metselwerk en een P-steen een metselbaksteen bedoeld voor gebruik in beschermd metselwerk. In de norm is dan ook een definitie opgenomen van beschermd en onbeschermd metselwerk.

Na het verschijnen van de Europese productnorm werden de Belgische productnormen vervangen door deze Europese productnorm. Enkel in de technische voorschriften, die aan de basis liggen van het nationale vrijwillige kwaliteitsmerk BENOR, wordt er nog een onderscheid gemaakt tussen “gevelbaksteen” en “bakstenen voor niet-decoratief metselwerk”, zoals het vroeger in de nationale normen het geval was.

In de huidige van toepassing zijnde Europese productnorm is er dus geen onderscheid meer in klassificatie afhankelijk van de configuratie maar veeleer van de toepassing in het type metselwerk. Een indeling die rekening houdt met de configuratie van de stenen is wel nog terug te vinden in de NBN EN 1996-1-1 Eurocode 6 - “Ontwerp en berekening van constructies van metselwerk - Deel 1-1 : Gemeenschappelijke regels voor constructies van gewapend en ongewapend metselwerk”. Hierin worden metselstenen namelijk ingedeeld in 4 groepen genummerd van 1 tot 4, afhankelijk van de hoeveelheid perforaties of gaten aangebracht in de steen. Normaal gezien valt een klassieke gevelsteen in groep 1 terwijl de huidige op de markt zijnde snelbouwstenen geklasseerd zullen worden in groep 2 of 3.

We hopen u te hebben kunnen boeien gedurende deze tijdreis langsheen de verschillende Nationale en de Europese productnormen waarin de baksteen door de jaren heen op verschillende wijzen werd beschreven doch waarbij de baksteen op zich geen drastische wijzigingen had ondergaan.

Na in dit jubileumjaar terug gekeken te hebben naar het verleden zullen we volgend jaar, voor wat betreft de technische thema's, terug focussen op de toekomst en hoe onze sector omgaat met de huidige en toekomstige uitdagingen.

Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten

Bakstenen voor gewoon metselwerk:

V: volle baksteen voor gewoon metselwerk

P: geperforeerde baksteen voor gewoon metselwerk

L: geperforeerde baksteen met lichte scherf

Bakstenen voor gevelmetselwerk

S: strengpersgevelsteen ('machinale' gevelsteen)

H: handvorm en vormbakperssteen

A: andere soorten (traditionele en 'rustieke' gevelstenen zoals veldovensteen, enz.)

Andere producten:

W: welfsels

D: dakpannen

O: straatklinkers

St: steenstrips

Voor details over het productiegamma van elke fabriek, kan men zich best rechtstreeks tot de bedrijven wenden.

Oost-Vlaanderen

• Steenbakkerij HOVE

Lindendreef 101
9400 Ninove
Tel. (054) 33 26 67
Fax (054) 32 82 38
www.steenbakkerijhove.be
info@steenbakkerijhove.be
(V-H-A)

• Steenfabriek VANDE MOORTELE

Scheldekan 7
9700 Oudenaarde
Tel. (055) 33 55 66
Fax (055) 33 55 70
www.vandemoortel.be
info@vandemoortel.be
(H-O-St)

• SVK

Aerschotstraat 114,
9100 Sint-Niklaas
Tel. (03) 760 49 00
Fax (03) 777 47 84
www.svk.be
info@svk.be
(V-P-H-St)

West-Vlaanderen

• Wienerberger - divisie KORTEMARK

Hoogledestraat 92,
8610 Kortemark
Tel. (051) 57 57 00
Fax (051) 57 57 02
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H)

• Wienerberger - divisie ZONNEBEKE

leperstraat 186
8980 Zonnebeke
Tel. (051) 78 80 60
Fax (051) 77 10 38
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

• DUMOULIN Bricks

Moorseelsesteenweg 239
8800 Roeselare
Tel. (056) 50 98 71
Fax (056) 50 41 92
www.dumoulinbricks.be
info@dumoulinbricks.be
(V-P-S)

• WIENERBERGER

Kapel ter Bede 121
8500 Kortrijk
Tel. (056) 24 96 35
Fax (056) 51 92 75
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H-A-D-O-St)

Limburg

• Joseph Bricks

Leemkuilstraat 12
3630 Maasmechelen
www.josephbricks.com
hello@josephbricks.com
(H)

• Steenfabriek Maasmechelen

Slakweidestraat 35
3630 Maasmechelen
Tel. (089) 30 50 42
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(St)

• Wienerberger - divisie LANAKEN

2de Carabinierslaan 145
3620 Veldwezelt-Lanaken
Tel. (089) 71 51 38
Fax (089) 72 28 80
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)

• NELISSEN Steenfabrieken

Kiezelweg 458-460
3620 Lanaken (Kesselt)
Tel. (012) 45 10 26
Fax (012) 45 53 89
www.nelissen.be
info@nelissen.be
(H-St)

• Wienerberger - divisie MAASEIK

Venlosesteenweg 70
3680 Maaseik
Tel. (089) 56 40 38
Fax (089) 56 81 83
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-A)

• Steenfabrieken

VANDERSANDEN

Riemstersteenweg 300
3740 Spouwen
Tel. (089) 51 01 40
Fax (089) 49 28 45
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

• Steenfabrieken

VANDERSANDEN

Nijverheidslaan 11
3650 Lanklaar
Tel. (089) 79 02 50
Fax (089) 75 41 90
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

• Steenbakkerijen

VAN MEMBRUGGEN

Dorpsstraat 17
3770 Riemst
Tel. (012) 23 30 28
www.steenbakkerijen-van-membruggen.be
info@steenbakkerijen-van-membruggen.be
(A)

Antwerpen

• Wienerberger - divisie RUMST

Nieuwstraat 44
2840 Rumst
Tel. (03) 880 15 20
Fax (03) 844 28 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)

• Swenden

Nieuwstraat 2
2840 Rumst
Tel. (03) 844 22 22
Fax (03) 844 38 02

• DESTA

Heerle 11
2322 Minderhout (Hoogstraten)
Tel. (03) 315 70 99
Fax (03) 315 81 48
www.desta.be
mail@desta.be
(S-O-St)

• Steenbakkerij FLOREN

Vaartkant Rechts 4
2960 St.-Lenaarts
Tel. (03) 313 81 98
Fax (03) 313 71 56
www.floren.be
info@floren.be
(V-S-St)

• Wienerberger - divisie NOVA

Steenbakkersdam 36
2340 Beerse
Tel. (014) 61 10 99
Fax (014) 61 04 32
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)

• Wienerberger - divisie

BEERSE

Absheide 28
2340 Beerse
Tel. (014) 61 19 75
Fax (014) 61 22 33
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-St)

• Wienerberger - divisie

QUIRIJNEN

Sint Jobbaan 58
2390 Westmalle
Tel. (03) 311 51 12
Fax (03) 311 62 56
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

Henegouwen

• Wienerberger - divisie

PERUWELZ

Rue de l'Europe, 11
7600 Péruwelz
Tel. (069) 77 97 10
Fax (069) 77 97 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)

• Briqueterie de PLOEGSTEERT

'Barry'

Grand route 533
7534 Barry
Tel. (069) 53 26 00
Fax (069) 53 26 09
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(S-P-St)

• Briqueterie de PLOEGSTEERT

Touquetstraat 228
7782 Ploegsteert
Tel. (056) 56 56 56
Fax (056) 56 55 01
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(P-L-W)

Pour recevoir cette revue en français,
contactez-nous au 02 511 25 81